

(FNV-Kaderberaad, Nieuwsbrief 17)

DEELNAME EN INZET FNV-CONGRES 4 EN 5 JUNI 2026.

Wat is de rol van het congres?

In verenigingen, waaronder vakbonden, behoren de leden de baas te zijn. En vooral de kaderleden, zonder wie de organisatie niet zou kunnen bestaan en er geen activiteiten zouden zijn. Congressen zijn de plek waar die leden samenkomen, beoordelen hoe het de afgelopen tijd is gegaan, een bestuur kiezen en de koers uitzetten voor de eerstkomende jaren. Binnen de FNV waren congressen de laatste jaren onbelangrijk geworden. Meer een feestelijke ontmoetingsplek waar ervaringen werden uitgewisseld en de achterban werd opgepept. Alle belangrijke besluiten waren immers al gnomen door het toen belangrijke voor vier jaar gekozen FNV-Ledenparlement.

Inmiddels heeft de rechter dat Ledenparlement omgezet in een Bondsraad met wat minder bevoegdheden en een grotere afhankelijkheid van sectorbesluitvorming. Bovendien is de voor de meeste leden volstrekt onzichtbare Raad van Toezicht veel machtiger geworden. Om dit beter aanvaardbaar te maken werd het eerder uitgekleden congres in ere hersteld. Het heeft nu de status van uitgebreide algemene vergadering van de Bondsraad, met 500 extra deelnemers naast de 100 van de Bondsraad. Eens per vier jaar maakt het de balans op. Belangrijk voor kaderleden in sectoren, aangesloten zelfstandige bonden, netwerken en lokaal werk.

Wie mag erheen?

Er bestaat nog geen ‘congreskoorts’ van massa’s actieve leden die zich langdurig op hun congresdeelname hebben voorbereid. Toch vindt het eerst aangekondigde congres al plaats op 4 en 5 juni in het Van der Valk hotel Schiphol. Alle congresafgevaardigden moeten uiterlijk 8 april zijn aangemeld door hun delegatieleider. Elke sector of netwerk krijgt een vast aantal afgevaardigden. Naast de allemaal uitgenodigde ruim 100 leden van de Bondsraad krijgen leden met een officieel erkende functie binnen de FNV, zoals leden van sectorraden en sectorbesturen, waarschijnlijk voorrang.

In zo’n haastige selectieprocedure wordt de kans op deelname door andere sterk geïnteresseerden een soort loterij met weinig winnaars. De kans is groot dat er plekken leeg zullen blijven of dat op het laatste moment passieve meestemmers van bovenaf zullen worden uitgenodigd om die lege restplekken op te vullen. Voor anderen, zoals actiecomités in de strijd en langdurig ervaren meedenkers, zal het moeilijk worden om ook nog een van de resterende plekjes te bemachtigen. Wie toch graag wil meedoen moet zich nu bliksemsnel melden bij zijn/haar sectordelegatieleider, al dan niet via een jou bekende contactpersoon binnen het begeleidende deel van de werkorganisatie.

Waarover moet het gaan?

Op 30 maart verscheen op het Kaderportaal FNV drie congresdocumenten van het per 1 mei aftredende Interim-Bestuur.

- De ontwerp-congresresolutie over een Meerjarenbeleidsplan
<https://www.fnv.nl/getmedia/cd00a9d1-74fe-4eaf-8039-7376e44a7a8f/260333-congresresolutie-mjb-2026.pdf>
- Een Toelichting op die resolutie <https://www.fnv.nl/getmedia/6c695c3b-2ad8-4d33-9fcb-197a0055d910/260333-toelichting-mjb-2026.pdf>
- Spelregels voor de leden om voorstellen te kunnen indienen
<https://www.fnv.nl/getmedia/dd58cba8-8d43-410e-b32d-95dfbf516643/Spelregels-indienen-amendementen.pdf>

Copy/paste de links naar uw browser.

De resolutie zal de belangrijkste ‘kapstok’ worden voor mogelijke verbetervoorstellen vanuit de leden. Zulke voorstellen heten ‘amendementen’. Geen vragen of losse verhalen, maar concrete voorstellen om de tekst aan te vullen en te verbeteren. Dat kan door enkele woorden of zinnen toe te voegen of te veranderen. Het nieuwe binnenkort door de Raad van Toezicht aan te stellen bestuur zal in de maand mei daarop zijn reactie geven, de zogenaamde preadviezen. Over dan overgenomen voorstellen hoeft meestal niet meer gestemd te worden, maar er zullen ook voorstellen zijn die door het bestuur worden ontraden of waarvoor wordt voorgesteld om te stemmen over een afgezwakte (of verbeterde) versie. We hebben heel kort de tijd om zulke voorstellen in te dienen. Die moeten ontvangen zijn op 23 april.

Bij de fusie van NVV en NKV tot FNV in de jaren 1970 hebben we gekozen voor een brede vakbeweging, dus niet alleen maar een smalle Cao-fabriek of een pechhulpdienst bij dreigend ontslag. Een brede vakbeweging houdt zich bezig met alles wat in het belang is van werknemers, ZZP-ers, uitkeringsgerechtigden en gepensioneerden. Zoals oplossing van de woningnood, beschikbaarheid van openbaar vervoer, bescherming van de zorg, verzet tegen klimaatopwarming en solidariteit met bedreigde volkeren waar ook ter wereld. We staan sterk als we samen met milieubeweging, woonbeweging en organisaties voor internationale solidariteit optrekken tegen werkgeversbelangen en vakbondsonvriendelijk overheidsbestuur.

Het indienen van congresvoorstellen op die terreinen is waarschijnlijk het meest populair, en mag in het algemeen rekenen op een positief presadvies van het bestuur. Het Kaderberaad vindt het raadzaam dat we onze amendementen NIET beperken tot alleen zulke zaken, hoe nuttig ook. We moeten het óók hebben over hoe het beter kan gaan met onze binnenlandse kerntaken. Zoals FNV-zichtbaarheid op de bedrijfsvloer, beter betrekken van onze leden, snel inspelen op signalen van de basis, de waardevermindering van ons door prijsverhogingen en defensiebelasting bedreigde inkomen, verbetering van onze samenleving en vooral het democratisch kunnen functioneren van onze vakbond zélf.

Op zulke punten worden nu binnen sectoren voorstellen voorbereid en hopelijk ingediend.

Mogelijke aanvullingen.

Waarschijnlijk worden tenminste voorstellen ingediend over:

- Versterking van de bedrijfstaksectoren (sectorale afdelingen) binnen het ongedeelde deel van de FNV, zodat ze beter gaan communiceren met hun vele leden, hun sectorraden niet laten leegstaan, beter inspelen op tekortkomingen die hun leden aantreffen en ook aan nog niet georganiseerde collega's laten zien waarom het belangrijk is om vakbondslid te worden.
- De wens om toekomstige FNV-besturen vanaf 2030 weer net als in 2013, 2017 en 2021 gewoon te laten verkiezen door en vanuit de leden, op grondslag van het kiezen uit een veelheid van kandidaten met vooraf geopenbaarde voornemens en met een meerderheid van onbezoldigde kaderleden in het bestuur, dus geen managementteam met selectie en aanstelling door de Raad van Toezicht.
- De bescherming van alle lonen en uitkeringen door een wettelijk vastgelegde halfjaarlijkse loonindexatie tegen prijsverhogingen, waardoor voortaan stakingen niet ook nog eens nodig zijn voor compensatie en bescherming van de arbeidsinkomensquote in zwakke bedrijfstakken waarin een loonindexatie ontbreekt, maar kunnen worden toegespitst op het oogsten van een toereikend aandeel in de productiviteitsgroei, inhaalslagen in te slecht beloonde bedrijfstakken, oplossingen voor sectoren die moeilijk aan voldoende personeel kunnen komen en andere verbeteringen.
- Het vasthouden aan ons verzet tegen aantasting van AOW, bedrijfspensioenrechten en andere arbeid-ervangende uitkeringen, zonder daarover opeens onverwachte compromissen te sluiten die niet worden gedragen door onze vakbondsbasis.

Denk mee! Meld je aan als kandidaat-deelnemer. En doe op tijd je voorstellen! Alleen zo kunnen we voorkomen dat het congres vastloopt in een tamme applausmachine, en iedereen ná het congres gaat klagen over wat in 2026 helaas allemaal NIET is besloten.

En je doet er goed aan je voorstellen aan bonden, sectoren, netwerken en afdelingen meteen te melden bij het FNV-Kaderberaad info@fnvkaderberaad.nl en graag ook bij het webzine Solidariteit redactie@solidariteit.nl, dat heeft aangekondigd een overzicht te publiceren van alle ontvangen congresvoorstellen.